

РЕШЕНИЕ

№ 26271

гр. София, 02.08.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 42 състав, в
публично заседание на 05.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калин Куманов

при участието на секретаря Росица Б Сточева, като разгледа дело номер **12397** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) и чл.84, ал.3 във вр.с чл.75, ал.1, т.2 и т.4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ). Образувано е по жалба на М. С. С., гражданин на С., [дата на раждане], непридружен непълнолетен, ЛНЧ: [ЕГН], подадена чрез адв.И., срещу Решение № 12106/21.11.2024 г., издадено от Председателя на Държавната агенция за бежанците, с което е отхвърлена молбата на оспорващия за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут.

С жалбата се иска отмяна на решението като незаконосъобразно, немотивирано, постановено в противоречие с административно-производствените правила и материалния закон. Жалбоподателят се оплаква, че административният орган не е обсъдил посочените от него факти и причините, поради които изпитва страх да се завърне в С.. Навежда доводи за повърхностно провеждане на административната процедура. Пзовава се на принципа за забрана за връщане. Отрича извода на административния орган за липса на предпоставките за предоставяне на статут. Счита, че бежанската му история сочи, че същият попада в хипотезата на чл.8 и чл.9, ал.1 ЗУБ за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут. Изтъква, че като непридружен непълнолетен принадлежи към уязвима група лица. Моли Съда да отмени оспореното решение и да укаже на административния орган да постанови решение, с което да му предостави бежански или хуманитарен статут. В с.з. жалбоподателят се явява лично, представлява се от адв.И., който поддържа депозираната жалба. В последното с.з. жалбоподателят не се явява и не изпраща процесуален представител.

Ответникът – Председателят на ДАБ, в с.з. чрез юк.К. моли Съда да отхвърли жалбата като неоснователна и недоказана.

Съдът намира за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е образувано по молба за международна закрила вх.№ ОК-13-1820/16.09.2024 г. по описа на РПЦ-С., подадена от М. С. С., гражданин на С., [дата на раждане] в [населено място], етническа принадлежност: арабин, вероизповедание мюсюлманин-сунит, семейно положение - неженен. Личните му данни са установени въз основа на подписана от него декларация по чл.30, ал.1, т.3 ЗУБ. Чужденецът е получил копие от Указания за правата и задълженията на чужденците, подали молба за закрила в Република България, включваща пояснения относно производството за предоставяне на международна закрила; относно последваща молба за международна закрила; относно връчване на решенията в превод на арабски език, в потвърждение на което на последната страница на екземпляра им на български език се е подписал лично. Съставена е Евродак дактилоскопна карта реф.№ BR112C2409160008 и му е генериран ЛНЧ: [ЕГН].

С Решение № 2341/27.09.2024 г. на Председателя на Националното бюро за правна помощ адв.Т. И. е назначен за представител на М. С. С., непридружен непълнолетен.

На 09.12.2024 г. с жалбоподателя е проведено интервю, обективизирано в Протокол рег.№ 16149. От интервюто се установява, че М. С. С. мотивира молбата си за международна закрила с войната в С., заради която няма сигурност и заради опасността да бъде взет в армията. В селото му е имало боеве между кюрдските сили и редовната армия, на които чужденецът е бил свидетел. То е под контрола на кюрдите. Сирийският гражданин е разказал, че е напуснал С. нелегално за Турция. Там е останал 5 дни, бил е настанен в социален дом, не е имал проблеми с властите и не е бил принуждаван да се върне. В България е влязъл нелегално, с помощта на трафикант. В родината си не е учил заради войната. Чужденецът е споделил, че в страната си не е бил задържан и арестуван, не е имал проблеми заради етническата си принадлежност и изповядваната от него религия. Не е членувал в политически партии, нито във военни организации. Заявил е, че не може да живее на друго място в страната. Желает да остане в България, за да може да учи, а впоследствие да се събере със семейството си.

В заключителната част на протокола от проведеното интервю е отразено, че интервюто е проведено на разбираем за него език, че разбира смисъла на написаното и не отправя възражения и допълнения по него. Интервюто е проведено в присъствието на преводач, което е удостоверено с положен от него подпис. На интервюто е присъствал представителят на чуждия гражданин - адв.Т. И..

В хода на административното производство е получено становище от ДАНС, с което специализираният орган е посочил, че не възразява да бъде предоставена закрила в РБългария на лицето, в случай че отговаря на изискванията на ЗУБ.

В хода на административното производство е изискан и получен социален доклад изх.№ СГ/Д-С-КС/1174-001/30.10.2024 г. от Агенцията за социално подпомагане, относно непълнолетния М. С. С..

В хода на административното производство е ползвана информацията от Справка вх.№ ЦУ-1566/02.07.2024 г. относно С. и Справка вх.№ ЦУ-1554/01.07.2024 г. относно Турция – общо положение в страната, актуална политическа и икономическа обстановка.

В Становище рег.№ 16149/14.11.2024 г. на мл.експерт в РПЦ-С. е посочено, че предвид съвкупната преценка на доказателствата по преписката, кандидатът на отговаря на законовите изисквания за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

При тази обстановка е постановено обжалваното решение, с което на молителя е отказано предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут по смисъла на чл.8, ал.1 и чл.9, ал.1 ЗУБ

поради липса на материалноправните основания за това. Председателят на ДАБ е приел, че общата обстановка в С. не дава основание за страх от преследване по смисъла на причините, изброени в чл.8, ал.1 ЗУБ. Изложените мотиви и факти по време на интервюто също не представляват основания за получаване на статут на бежанец. Причините за напускане на страната по произход са от личен характер, спрямо заявителя няма осъществено преследване, нито съществува риск от бъдещо такова. Административният орган е приел, че чужденецът не е бил подложен на преследване. Молителят не е осъждан, не е бил преследван от официалните власти както в С., така и в Турция, нито е заплашван или преследван по етнически или религиозни причини в С., така и в Турция. В хода на административното производство не са установени факти, които да обуславят необходимостта от предоставяне на бежански статут на жалбоподателя. Анализът на фактите и изявленията на чужденеца по време на проведеното интервю налага извода, че в конкретния случай не става въпрос за лице, нуждаещо се от международна закрила, а за "мигрант". Административният орган е приел, че не са налице и предпоставките за представяне на хуманитарен статут, тъй като молителят не е бил принуден да напусне С. поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, нито като изтезание, нечовешко или унижително отнасяне. Прието е, че спрямо молителя не е налице заплаха поради наличие на ситуация на безогледно насилие в държавата и по произход. Обсъдена е подробно представената официална справка за страна по произход на молителя. Административният орган е направил заключение, че посочените лични мотиви на молителя не могат да бъдат оценени като хуманитарни с оглед предоставяне на статут по чл.9, ал.1 ЗУБ. Административният орган е приел, че по отношение чл.9, ал.8 ЗУБ, където се произнася в условията на оперативна самостоятелност, посочените от чужденеца лични мотиви за желанието му да получи статут не се оценяват като хуманитарни с оглед предоставянето на хуманитарен статут.

В хода на съдебното производство се представиха следните писмени доказателства:

От жалбоподателя в с.з. от 03.04.2025 г. – Препоръки на БКБООН за 2025 г. за председателствата на Полша и Д. на Съвета на ЕС.

От ответника в същото с.з. – справка вх.№ МД-02-159/14.03.2025 г. относно актуалното положение в С. и справка вх.№ МД-02-160/14.03.2025 г. относно в военната служба в страната; а в с.з. от 05.06.2025 г. – справка вх.№ МД-02-262/19.05.2025 г. относно актуалното положение в С. и справка вх.№ МД-02-194/03.04.2025 г. относно военната служба в страната.

От Агенцията за социално подпомагане - Социален доклад изх.№ ПР/Д-С-КС/340-001/14.04.2025 г. относно непълнолетния М. С. С., за нуждите на съдебното производство.

В хода на съдебното производство ответникът в с.з. от 05.06.2025 г. даде устна справка за броя на сирийските граждани, на които е предоставена международна закрила в периода от 01.01.2024 г. до 01.11.2024 г. в т.ч. непридружени деца.

При така установеното от фактическа страна Съдът стигна до следните правни изводи:

Оспореното решение е връчено на молителя на 27.11.2024 г., жалбата е подадена на 03.12.2024 г., видно от поставения върху същата вх.№ 32412 на АССГ, поради което същата е процесуално допустима.

Съдът намира, че решението е издадено от компетентен орган по смисъла на ЗУБ – Председателя на ДАБ. При издаването на акта е спазена предвидената в закона форма, не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и на материалния закон. В процедурата не са нарушени чл.75, ал.2, изр.1 ЗУБ, както и материалноправната разпоредба на чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ.

Производството е протекло при стриктно спазване на процедурите, регламентирани в закона и приложимата европейска директива – проведено е лично интервю с молителя в присъствието на преводач. По време на интервюто на чужденеца е предоставена възможност да изложи съображенията си относно неговата молба за предоставяне на международна закрила пред лице, което има правомощия по силата на националното право за провеждането на подобно интервю. Осигурени са всички условия, които дават възможност на кандидата да изложи основанията за своята молба по последователен начин. Интервюто е проведено от интервюиращ орган, който е отчел личните и общите обстоятелства във връзка с молбата на търсещия закрила, който е бил в състояние да гарантира подходящо общуване между кандидата и лицето, което провежда интервюто, избран е преводач, който да е в състояние да гарантира подходящо общуване между кандидата и лицето, което провежда интервюто. Общуването се осъществява на предпочетената от кандидата език, освен ако няма друг език, който той разбира и на който той е в състояние да общува ясно. Когато това е възможно, държавите-членки предоставят преводач от същия пол, ако кандидатът е поискал това, освен ако решаващият орган няма причини да смята, че искането е на основания, които не са свързани със затруднения от страна на кандидата да представи изчерпателно основания за молбата си. От своя страна на проведеното интервю, кандидатът е дал обяснения, свързани с неговата бежанска история, интервюто е обективизирано в протокол от проведено интервю. Оспорващият е подписал протокола, като текстът е бил преведен на разбираем за него език, отново с помощта на преводач от арабски език. На интервюто е присъствал представителят на чуждия гражданин, назначен по реда на ЗПП.

Производството е протекло при спазване на изискването по чл.15, ал.6 от Закона за закрила на детето. Съобразно същото административният орган уведомява дирекция "Социално подпомагане" по настоящия адрес на детето, която изпраща представител и същият изразява становище, а при невъзможност предоставя доклад. В случая е предоставен социален доклад относно чуждия гражданин, явяващ се непридружен непълнолетен и неговите права не са нарушени.

Производството е приключило без забавяне, изготвено е становище от страна на интервюиращия орган съобразно преценка на събраните по преписката доказателства, с което е предложено на оспорващия да бъде отказан статут на бежанец и хуманитарен статут.

Относно статута на бежанец:

Молбата на жалбоподателя за предоставяне статут на бежанец не доказва, че той има основание да се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение в страната си по произход. Съгласно чл.8, ал.1 ЗУБ статут на бежанец се предоставя на лице, което основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. По смисъла на чл.8, ал.4 от закона преследване е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост. В настоящия случай от проведеното интервю се установява, че той не е имал проблеми с официалните власти в страната по произход, не е бил арестуван, не е осъждан, не е членувал в политическа партия, не се интересува от политика, не е имал конкретни проблеми заради изповядваната от него религия, върху него и негови близки и роднини не е оказвано насилие от официалните власти в С.. Бомбардировките са присъщ на водените военни действия по време на гражданската война. Причините за напускане на страната по произход обаче са от

личен характер и не представляват преследване по смисъла на чл.8, ал.4 ЗУБ, поради което и не са основание за предоставяне статут на бежанец.

От събраните по делото доказателства не се доказва наличие на преследване или основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото му мнение и/или убеждение. В тази връзка правилни са изводите за липса на законовите предпоставки за предоставяне на статут на бежанец, предвидени в чл.8 ЗУБ.

Съдът намира, че събраните в съдебното производство доказателства, при приложение на глава II, § 62 от Наръчника по процедури и критерии за определяне статут на бежанец, издаден от службата на Върховния комисариат на ООН за бежанците, сочат на извод, че жалбоподателят е "мигрант" (лице, което по причини, различни от изброените в определението за бежанец, дадено в Женевската конвенция от 1951 г. и Протокола от 1967 г., доброволно напуска страната си, за да се засели другаде), а не лице, търсещо закрила поради обстоятелствата по чл.8, ал.1 ЗУБ. Молителят е напуснал страната си в търсене на по-висок стандарт на живот. Тази цел не е нелегитимна, но е извън предметния обхват на ЗУБ.

По така изложените съображения законосъобразен се явява изводът на административния орган за липсата на материалноправни предпоставки в процесната хипотеза за прилагане на чл.8, ал.1 ЗУБ за предоставяне статут на бежанец.

Относно хуманитарния статут:

При преценката за наличието на основание за предоставяне на хуманитарен статут, изразяващо се в тежки заплахи срещу живота и личността на чужденеца като цивилно лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт, следва да се съобрази задължителното тълкуване на чл.15, б."в" от Директива 2004/83/ЕО, дадено в Решение от 17 февруари 2009 г. по дело № C-465/07 /Meki Elgafaji and Noor Elgafaji vs Straatssecretaris van Justitie /на разширен състав на Съда на Европейските Общности, по отправено от холандска страна преюдициално запитване за приложението на чл.15 б."в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета (приложимо и по отношение на действащата вече Директива 95/2011). В него е посочено, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи. Конкретизирано е, че съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

В тази част на спора Съдът взе предвид, че жалбоподателят е непридружен непълнолетен, поради което същият е представител на уязвима група. В случая административният орган не е взел предвид висшия интерес на детето, доколкото е изложил доводи, че завръщането му в родината ще позволи да поддържа връзка с роднините си. Тази позиция обаче не държи сметка за насилието над цивилни, както и факта, че детето е било свидетел на случващи се около него военни действия.

В хода на съдебното производство е представен социален доклад от АСП, според който в интерес на жалбоподателя е да се отглежда в сигурна и спокойна среда, да получи статут в РБългария и да остане в страната.

Принципът за осигуряване на най-добрия интерес на детето е установен с Конвенцията на ООН за правата на детето. Този принцип е от основополагащо значение за осигуряване на закрила и за защитата на правата на детето, като в българското законодателство понятието е дефинирано в § 1, т.5 вр. т.11 от ДР на ЗЗДет. В този смисъл е и разпоредбата на чл.6а ЗУБ, съгласно която, при прилагането на закона, първостепенно значение има най-добрият интерес на детето, който принцип Съдът намира за нарушен.

Изводът за липса на основание за предоставяне на хуманитарен статут "по други причини от хуманитарен характер", свързани с висшия интерес на непълнолетното дете – непридружен кандидат за закрила, е незаконосъобразен поради неправилно приложение на закона – противоречие с чл.24 от Хартата на основните права в Европейския съюз, § 18 от Преамбюла на Директива 2011/95/ЕО, чл.20, § 5 и чл.23 от Директива 2011/95/ЕО, § 33 от Преамбюла на Директива 2013/32/ЕС и от чл.6а ЗУБ. В този смисъл е практиката на ВАС: Решение № 10555 от 21.11.2022 г. по адм.дело № 3815/2022 г., Решение № 3856 от 25.03.2021 г. по адм.дело № 1514/2021 г. и др.

С оглед на горното, жалбата в тази нейна част се прецени от Съда като основателна. Оспореното решение следва да се отмени в частта на отказа за предоставяне на хуманитарен статут и на основание чл.173, ал.2 АПК вр. чл.91 ЗУБ преписката следва се изпрати на ответника за ново разглеждане на молбата, след актуализирана оценка на общата ситуация в С. във връзка с личната история на непълнолетния чужд гражданин, при съобразяване с дадените указания във връзка с прилагане на чл.6а ЗУБ вр. § 1, т.5 от ДР на Закона за закрила на детето.

Така мотивиран, Административен съд-София град,

Р Е Ш Е Н И Е :

ОТМЕНЯ Решение № 1892/25.02.2025 г., издадено от Председателя на Държавната агенция за бежанците, В ЧАСТТА, с която е отхвърлена молбата на М. С. С., гражданин на С., [дата на раждане] , непридружен непълнолетен, ЛНЧ: [ЕГН], за предоставяне на хуманитарен статут.

ИЗПРАЩА преписката на Председателя на Държавната агенция за бежанците, за ново произнасяне по молбата на М. С. С., гражданин на С., [дата на раждане] , непридружен непълнолетен, ЛНЧ: [ЕГН], за предоставяне на хуманитарен статут, при спазване на указанията, съдържащи се в мотивната част на настоящото решение.

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. С. С., гражданин на С., [дата на раждане] , ЛНЧ: [ЕГН], подадена чрез адв.И., срещу Решение № 12106/21.11.2024 г., издадено от Председателя на Държавната агенция за бежанците, В ЧАСТТА, с която е отхвърлена молбата на оспорващия за предоставяне статут на бежанец.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: